

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Tos/39/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123011514
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Halkociová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8123011514.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Moniky Halkociovej a sudcov JUDr. Lucie Bašistovej a JUDr. Mariána Sninského na neverejnom zasadnutí konanom dňa 15.01.2024, v trestnej veci proti odsúdenému A. B., pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zákona, v konaní o podmienenečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov sp. zn. 31PP/69/2023 zo dňa 27.10.2023, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku z a m i e t a sťažnosť odsúdeného A. B..

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Prešov podľa § 66 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona v spojení s § 415 ods. 1 Tr. poriadku zamietol žiadosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D. XXX/XX, E., t. č. ÚVV a ÚVTOS Košice, predtým ÚVV a ÚVTOS Prešov, o podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktoré mu bolo uložené rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 3T/6/2023 zo dňa 24.07.2023 vo výmere 14 (štrnásť) mesiacov, pre výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto uzneseniu podal, ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice o verejnom zasadnutí, sťažnosť odsúdený, ktorú do konania neverejného zasadnutia bližšie písomne nezdôvodnil.

Na základe riadne a včas podanej sťažnosti preskúmal krajský súd, ako súd sťažnostný, v zmysle ustanovenia § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie, ktoré tomuto výroku napadnutého uznesenia predchádzalo a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Súd prvého stupňa správne zistil, že odsúdený A. B. bol právoplatným rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 3T/6/2023 zo dňa 24.07.2023 odsúdený pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c/ Tr. zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 14 mesiacov, pričom súd zaradil odsúdeného pre výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia spolu s ochranným dohľadom na 3 roky a ochranným psychiatrickým liečením ambulantnou formou. Odsúdený nastúpil výkon trestu plynule z výkonu väzby dňa 27.07.2023.

Dňa 12.09.2023 bola Okresnému súdu Prešov doručená žiadosť odsúdeného o podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorú odôvodnil tým, že si počas výkonu trestu odňatia slobody plne uvedomil, čo je pre neho, po jeho prípadnom prepustení, najdôležitejšie a najlepšie. Je pevne odhodlaný prestať konzumovať alkoholické nápoje, a to aj kvôli jeho zdravotným problémom. Nariadenia súdu ohľadom priblíženia sa k poškodenej F. B. chce a bude rešpektovať v plnej miere, zároveň dodal, že ju po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody nebude žiadnym spôsobom

kontaktovať, ani vyhľadávať. Ako poberateľ dôchodku sa vie o svoje bývanie a veci s tým súvisiace postarať sám, po prepustení chce žiť riadny život a vzhľadom na svoj vek a zdravotný stav, sa podľa toho aj správať. Je pripravený rešpektovať všetky nariadenia súdu, ktoré mu boli uložené.

Z hodnotenia ÚVV a ÚVTOS Prešov na odsúdeného A. B., (v čase podanej žiadosti o podmienkové prepustenie sa nachádzal v ÚVV a ÚVTOS Prešov) vyplynulo, že odsúdený je pracovne nezaradený. V minulosti bol desaťkrát súdne trestaný, vo výkone trestu odňatia slobody je ôsmykrát. Odsúdený bol dodaný do výkonu väzby dňa 17.02.2023. Správanie počas výkonu väzby bolo v súlade so stanoveným ústavným poriadkom. Interpersonálne vzťahy s obvinenými boli na dobrej úrovni. Nedovolená činnosť u neho zistená nebola. V cele a v osobných veciach si udržiaval poriadok na požadovanej úrovni, k príslušníkom zboru sa správal slušne, ich príkazy plnil bez pripomienok. Dňa 27.07.2023 bol menovaný prevezený z výkonu väzby do výkonu trestu odňatia slobody. Adaptácia na podmienky výkonu trestu odňatia slobody prebiehala bez komplikácií a nedostatkov. Správanie a vystupovanie bolo na požadovanej úrovni a v súlade s ústavným poriadkom. K príslušníkom zboru, ako aj k ostatným odsúdeným sa stále správal slušne. Kontakt s primárnou rodinou udržiaval prostredníctvom korešpondencie a telefonovania. So zreteľom na veľmi krátky pobyt odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody, nie je možné komplexnejšie zhodnotiť jeho osobu. Odsúdenému nebola udelená žiadna disciplinárna odmena a nebol mu uložený ani žiadny disciplinárny trest. Resocializačná prognóza sa u menovaného, podľa názoru ústavu, javí ako menej priaznivá, riziko recidívy je stredné. Vzhľadom na uvedené, ako aj na resocializačnú prognózu, konštatoval ústav, že menovaný čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienkové prepustenie a neodporúčal jeho podmienkové prepustenie.

Na verejnom zasadnutí zástupca ÚVTOS Prešov uviedol, že na hodnotení odsúdeného trvá, od 26.09.2023 odsúdený vykonáva trest v ÚVTOS Košice.

Pri rozhodovaní o žiadosti odsúdeného o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, prvostupňový súd správne skúmal, či sú v danom prípade splnené podmienky uvedené v § 66 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona, súd môže odsúdeného podmienkovo prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone jednej polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku, o podmienkovom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienkové prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Krajský súd úvodom konštatuje, že podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nemožno považovať za mimoriadny inštitút, ktorý by súd mal aplikovať len výnimočne. Na strane druhej ho však môže použiť len za splnenia zákonom stanovených podmienok, a to tak formálneho charakteru, ktorým je vykonanie, v prejednávanej veci jednej polovice súdom uloženého trestu odňatia slobody, ako aj materiálneho charakteru, a to preukázanie polepšenia odsúdeného, pričom, podľa názoru krajského súdu, vykonané dokazovanie musí jednoznačne a bez pochybností viesť k pozitívnemu záveru, že odsúdený sa svojím správaním a plnením povinností skutočne polepšil, čo znamená, že už doterajší výkon trestu bol postačujúci pre naplnenie účelu trestu, ktorým je najmä prevýchova odsúdeného tak, aby viedol riadny život a jeho ďalší výkon preto už nie je potrebný. Podmienkové prepustenie je významným prostriedkom dovŕšenia prevýchovy a resocializácie odsúdeného a neznamená ukončenie tohto procesu, ale pokračovanie prevýchovného resocializačného procesu v iných podmienkach (na slobode). Motivácia odsúdeného je založená na tom, že pokiaľ vyhovie podmienkam spojeným s podmienkovým prepustením, nebude musieť doposiaľ nevykonanú časť trestu odpykať.

Na podmienené prepustenie neexistuje právny nárok, a preto súd pri jeho rozhodovaní je vždy odkázaný len na také okolnosti, ktoré sú zistiteľné z histórie jeho života, medzi ktoré nepochybne patria jeho odsúdenia, charakter trestnej činnosti, za ktoré bol súdom doposiaľ sankcionovaný. Všetky tieto okolnosti je pritom nutné posudzovať v ich vzájomných súvislostiach a nie izolovane. Len tak je totiž možné spoľahlivo posúdiť, či aktuálne správanie odsúdeného a plnenie jeho povinností vo výkone trestu odňatia slobody, nie je len vonkajším prejavom jeho prispôsobenia sa prostrediu ústavu na výkon trestu, ale je výrazom skutočných zmien jeho osobnosti odôvodňujúcich nádej, že v budúcnosti povedie riadny život (primerane napr. rozhodnutie uverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu pod č. 10/1963).

Obdobne ako súd prvého stupňa, bol aj krajský súd toho názoru, že odsúdený splnil po stránke formálnej všetky podmienky, ktoré zákon ukladá pre jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, a to vykonanie polovice z uloženého trestu odňatia slobody dňa 15.09.2023.

Krajský súd sa však stotožnil so záverom prvostupňového súdu v tom smere, že neboli v prípade odsúdeného splnené materiálne podmienky pre jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Vychádzajúc z hodnotenia odsúdeného z ústavu na výkon trestu odňatia slobody, u odsúdeného je síce priebeh výkonu trestu relatívne pokojný, správanie je spravidla na požadovanej úrovni, avšak treba zdôrazniť, že disciplinárne odmenený (aj keď ani potrestaný) nebol. Jeho správanie počas výkonu trestu teda síce nemožno hodnotiť negatívne, ale zároveň ničím nevybočovalo z rámca, ktorý by mal byť samozrejmosťou z hľadiska správania sa odsúdených vo výkone trestu. Riaditeľ ústavu taktiež konštatoval, že resocializačná prognóza sa u odsúdeného javí ako menej priaznivá, riziko recidívy je stredné, hoci odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie, riaditeľ ústavu neodporúča jeho podmienené prepustenie. Tieto skutočnosti, nesvedčia, ani podľa názoru krajského súdu, o tom, že odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody preukázal polepšenie a že možno od neho očakávať, že v budúcnosti, po prepustení z výkonu trestu, povedie riadny život.

V tejto súvislosti ešte krajský súd poukazuje aj na minulosť odsúdeného. Z odpisu registra trestov je zrejmé, že odsúdený bol doposiaľ desaťkrát súdne trestaný, z čoho až v ôsmich prípadoch mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody. Odsúdený bol pri posledných troch odsúdeniach, vrátane posledného, stíhaný a napokon aj odsúdený pre rovnaký trestný čin nebezpečného vyhrážania, a to rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 7T/22/2019 zo dňa 01.04.2019, rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 7T/85/2021 zo dňa 28.10.2021 a rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 3T/6/2023 zo dňa 24.07.2023. Navyše, krajský súd sa stotožnil aj so záverom okresného súdu, že skutku pre ktorý odsúdený aktuálne vykonáva trest odňatia slobody - nebezpečné vyhrážanie, sa začal dopúšťať hneď v ten istý deň, čo vykonal predchádzajúci trest odňatia slobody (22.12.2022) a jeho konanie trvalo až do momentu jeho vzatia do väzby (15.02.2023). Odsúdený mal ďalšiu šancu preukázať spoločnosti snahu vedenia riadneho života po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, čo nevyužil a opätovne sa dostal do rozporu so zákonom a dopustil sa trestnej činnosti. Pri hodnotení osoby odsúdeného a jeho prognózy, vyššie uvedené skutočnosti nemožno opomenúť v tom zmysle, že na odsúdeného nemali ani jeho predchádzajúce odsúdenia taký vplyv, aby ho do budúca odradili od páchania trestnej činnosti.

Pokiaľ totiž odsúdený odkazoval na svoje osobné a rodinné pomery, išlo nepochybne o skutočnosti vytvárajúce predpoklady, ktoré by spolu s prejavenu ľútosťou mohli spolupôsobiť ako priaznivé faktory, no zo skutočností uvedených vyššie vyplynulo, že odsúdený doposiaľ nepreukázal vo výkone trestu také polepšenie, ktoré by odôvodnilo podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Pritom osobné a rodinné pomery, na ktoré poukazoval v podanej sťažnosti, ho mali o to viac motivovať k preukázaniu splnenia podmienok podmieneného prepustenia. Odsúdený počas výkonu trestu mal / a naďalej má/ príležitosti preukázať polepšenie tým, že okrem riadneho dodržiavania ústavného poriadku a pravidiel výkonu trestu, ktoré musí dodržiavať každý odsúdený vykonávajúci trest odňatia slobody, mal preukázať, že v jeho správaní nejde len o prispôsobenie sa podmienkam výkonu trestu, ale že má skutočný záujem svojím správaním dokázať, že nie je potrebné, aby vykonal celý uložený trest odňatia slobody.

Všetky tieto vyššie uvedené okolnosti vo svojom súhrne potom vedú aj krajský súd k záveru, že napriek splneniu formálnej podmienky podmieneného prepustenia, nebola v prípade odsúdeného splnená

materiálna podmienka, ktorá spočíva v tom, že odsúdený na to, aby mohol byť podmiennečne prepustený z výkonu trestu, musí svojim správaním vo výkone trestu a plnením svojich povinností preukázať polepšenie, na základe čoho je možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, čo správne uzavrel prvostupňový súd v dôvodoch napadnutého uznesenia.

Z uvedených dôvodov preto krajský súd, nezistiac dôvody pre zmenu alebo zrušenie napadnutého uznesenia, toto považoval za zákonné a vecne správne, preto sťažnosť odsúdeného A. B. postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku zamietol ako nedôvodnú.

Toto rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.